

ประเด็น สังคม ฉบับที่ B44	16 ก.ย. 68	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น สังคม	การเมืองหรือการบูลลี่ สัญญาณเตือนสังคมไทยยุคดราม่า	
ประเด็นสำคัญ	- การบูลลี่ในฐานะเครื่องมือทางการเมือง - การเมืองเชิงเพศสภาพ - ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคมไทย	

เหตุการณ์ที่ น.ส.ลักขณา ปันวิชัย หรือแวก คำพกา พิธีกร บุคคลสาธารณะ และนักวิชาการ ด้านสื่อสารมวลชน ได้เห็นบนถนน น.ส.สิริลภัส กองตระกาล ส.ส.กทม. พรรคประชาชน และนายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ ส.ส.บัญชีรายชื่อ พรรคประชาชน ในเชิงบูลลี่ ได้สร้าง แรงสั่นสะเทือนทางสังคมและการ เมืองไทยเป็นอย่างมาก ไม่เพียง

เพราะเป็นกรณีการดูหมิ่นในเชิงบุคคล แต่ยังสะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างเกี่ยวกับการใช้วาทกรรมทางการเมือง บทบาทสตรีในสังคม และวัฒนธรรมความขัดแย้ง ของไทยในปัจจุบัน

การบูลลี่ในฐานะเครื่องมือทางการเมือง

การบูลลี่มักถูกใช้เป็น “อาวุธ” ทางการเมือง เนื่องจากง่ายต่อการสื่อสารและเข้าถึงความรู้สึกของผู้ฟัง แต่ ผลที่ตามมาคือการเบียดเบียนความสนใจของสังคมจาก สาระเชิงนโยบาย ไปสู่ การโจมตีส่วนบุคคล เมื่อเกิดขึ้นกับ ผู้หญิงที่เป็นนักการเมือง ปัญหายิ่งซับซ้อน เพราะสังคมไทยยังมีความคาดหวังแบบเหมารวม (stereotype) ต่อ เพศหญิง ว่าควรเรียบร้อย อ่อนโยน หรือไม่เหมาะสมที่จะอยู่ในสนามการเมืองอันแข็งแกร่ง

การเมืองเชิงเพศสภาพ

กรณีการบูลลี่เชิงเพศสภาพที่เกิดขึ้นในสภาและถูกเผยแพร่ใน สื่อสาธารณะ ได้สร้างแรงสั่นสะเทือนทางสังคมในหลายมิติ การบูลลี่ ในเชิงเพศสภาพ (gender-based bullying) ไม่ใช่เรื่องใหม่ใน สังคมไทย แต่เหตุการณ์นี้ไม่ใช่เพียงข้อขัดแย้งระหว่างบุคคล แต่ สะท้อนให้เห็นปัญหาที่ลึกซึ้งกว่านั้น คือทัศนคติชายเป็นใหญ่ (patriarchy) และการลดทอนคุณค่าของผู้หญิงในพื้นที่สาธารณะ โดยเฉพาะในเวทีการเมืองที่ควรยืนอยู่บนหลักการถกเถียงเชิงนโยบาย

และเหตุผล ผู้หญิงในพื้นที่การเมืองมักเผชิญการวิพากษ์ที่ไม่ได้อยู่บนฐานของความสามารถ แต่มุ่งไปที่รูปลักษณ์ท่าที หรือความเป็น "หญิง" แม้ผู้ที่บุลลีจะเป็นผู้หญิงเองก็ตาม แต่ก็ยังคงใช้วาทกรรมแบบกดทับเพศหญิงด้วยกันนำไปสู่การตอกย้ำความเหลื่อมล้ำเชิงเพศในสังคม

ซึ่งในมิติทางวัฒนธรรมและสังคมนี้สะท้อนให้เห็นว่า การบุลลีไม่ใช่แค่ปัญหาส่วนบุคคล แต่คือปัญหาทางวัฒนธรรม สังคมไทยยังคงให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์และการเห็นบนม มากกว่าการถกเถียงอย่างมีเหตุผล เมื่อบุคคลที่มีสถานะทางสังคม เช่น นักวิชาการ หรือผู้ดำเนินรายการ ออกมาทำพฤติกรรมดังกล่าว ก็ยิ่งทำให้สังคมซึมซับว่าเป็นเรื่องที่ยอมรับได้

เมื่อเกิดภาพสะท้อนค่านิยมชายเป็นใหญ่ การที่ผู้หญิงในวงการการเมืองมักถูกวิจารณ์ด้วยถ้อยคำที่มุ่งไปยังรูปลักษณ์หรือความเป็น “หญิง” มากกว่าผลงานการทำงาน แสดงให้เห็นว่าสังคมไทยยังคงยึดติดกับกรอบคิดแบบชายเป็นใหญ่ ซึ่งลดทอนศักยภาพของผู้หญิง และทำให้การเข้ามามีบทบาทในพื้นที่การเมืองเป็นเรื่องที่เต็มไปด้วยแรงเสียดทานทางสังคม ซึ่งผลกระทบต่อบรรยากาศทางการเมือง นั้นกลายเป็นพื้นที่ของการบุลลีมากกว่าการแลกเปลี่ยนเชิงเหตุผล ย่อมทำให้คุณภาพของประชาธิปไตยไทยถดถอย เพราะประชาชนไม่ได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางการเมือง แต่กลับถูกเบี่ยงเบนให้สนใจ

เรื่องการเสียดสี เห็นบนม และการทำให้ฝ่ายตรงข้ามเสียหน้า ลดความศรัทธาต่อระบบ ทำให้ประชาชนจำนวนหนึ่งรู้สึกว่าการเมืองไทยไม่สามารถยกระดับวาทกรรมได้ แต่กลับใช้การเสียดสี ลดทอนศักดิ์ศรี และกลายเป็นเวทีของการทำลายชื่อเสียงมากกว่าการถกเถียงเชิงนโยบาย นอกจากนี้ผลต่อวัฒนธรรมสังคมไทย ในเรื่องพฤติกรรมบุลลีในสภา โดยเฉพาะเมื่อเกิดจากบุคคลสาธารณะหรือผู้มีชื่อเสียง ยิ่งทำให้สังคมมองว่าการล้อเลียนหรือด้อยค่าผู้อื่นเป็นเรื่องปกติ และเมื่อสื่อเลือกนำเสนอในเชิงขยายความดราม่า มากกว่าจะชี้ให้เห็นถึงปัญหาเชิงโครงสร้าง ก็ยิ่งตอกย้ำวัฒนธรรมการบุลลีว่าเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ในสังคมไทย ทำให้เยาวชน เยาวชนซึ่งเป็นผู้ติดตามข่าวสารจำนวนมากอาจซึมซับว่าการโจมตีด้วยเพศสภาพเป็นเรื่องที่ “ทำได้” เมื่อข้อความดังกล่าวถูกแชร์ ถูกขยาย และถูกนำไปตีความอย่างกว้างขวาง จนกลายเป็นบรรทัดฐานใหม่ที่ทำให้การล้อเลียนและดูหมิ่นกันถูกมองว่าเป็น “เรื่องปกติ” ซึ่งเป็นอันตรายต่อพฤติกรรมการสื่อสารของเยาวชน ผลลัพธ์คือ การสร้างสังคมที่ไม่ปลอดภัยสำหรับเพศหญิง และขัดขวางการพัฒนาไปสู่สังคมที่เท่าเทียมและเคารพความหลากหลายทางเพศ ซึ่งจะกลายเป็นบรรทัดฐานสังคมไทยควรตระหนักว่า การบุลลีไม่ใช่แค่ปัญหาส่วนบุคคล แต่เป็นปัญหาเชิงวัฒนธรรมที่สะท้อนความไม่เท่าเทียมทางเพศ

ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคมไทย

เมื่อการเมืองกลายเป็นสนามของอารมณ์ การสื่อสารทางการเมืองเน้นการบุลลีมากกว่าการใช้เหตุผล การเมืองก็สูญเสียคุณค่าของ “เวทีถกเถียงสาธารณะ” และกลายเป็นพื้นที่แห่งการใช้อารมณ์ ทำให้ประชาชนเรียนรู้ว่าการเมืองคือการ “เอาชนะกัน” ไม่ใช่การ “หาทางออกให้สังคม” ทำให้เกิด การบั่นทอนความมั่นใจของ

ผู้หญิงในพื้นที่สาธารณะ เพราะนักการเมืองหญิงถูกบูลลี่อย่างโจ่งแจ้ง ทำให้ผู้หญิงจำนวนมากอาจรู้สึกว่าการก้าวเข้าสู่การเมืองหรือเวทีสาธารณะคือความเสี่ยงที่จะถูกเหยียดหรือถูกล้อเลียนโดยไม่เป็นธรรม สิ่งนี้ทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีลดน้อยลง และตอกย้ำความเหลื่อมล้ำเชิงเพศ เป็นการตอกย้ำวัฒนธรรมการบูลลี่ในสังคมออนไลน์ เมื่อบุคคลที่มีชื่อเสียงใช้ถ้อยคำบูลลี่ในที่สาธารณะ ย่อมส่งสัญญาณให้สังคมรู้สึกว่าการล้อเลียนกันแรง ๆ” เป็นเรื่องที่ยอมรับได้ ผลที่ตามมาคือสังคมออนไลน์เต็มไปด้วยถ้อยคำหยาบคาย การเหยียด และการโจมตีส่วนบุคคล โดยเฉพาะต่อผู้หญิง เยาวชนที่เติบโตในสภาพแวดล้อมเช่นนี้ก็อาจซึมซับพฤติกรรมบูลลี่เป็นเรื่องปกติ ส่งผลต่อความเสื่อมถอยของการใช้เหตุผลในสังคมไทยที่เน้นถ้อยคำบูลลี่มากกว่าการโต้แย้งเชิงเหตุผล ย่อมเป็นสังคมที่ขาดทักษะการถกเถียงอย่างมีคุณภาพ สุดท้ายแล้ว นโยบายและประเด็นสำคัญทางสังคมอาจถูกบดบังด้วยกระแสข่าวลือ เสียงหัวเราะเยาะ หรือความสะใจชั่วขณะ

กรณีคำพาดพิงไม่ใช่เพียงเรื่องของบุคคลหนึ่ง แต่เป็น สัญญาณเตือน ว่าสังคมไทยกำลังเผชิญวิกฤตการสื่อสาร ที่ถ้อยคำแรง ๆ และการบูลลี่ถูกทำให้เป็นเรื่องปกติ หากไม่เร่งสร้างวัฒนธรรมการเคารพความเห็นต่างและส่งเสริมการถกเถียงเชิงเหตุผล การเมืองไทยและสังคมไทยโดยรวมก็อาจติดหล่มอยู่กับ “การโจมตีส่วนบุคคล” มากกว่าการพัฒนาที่แท้จริง

เหตุการณ์นี้ ไม่ใช่แค่ประเด็นดราม่าชั่วคราว แต่เป็น สัญญาณเตือนทางสังคม ว่าการเมืองไทยยังไม่สามารถก้าวข้ามวัฒนธรรมการลดทอนศักดิ์ศรีผู้อื่นได้ หากสังคมไทยยังคงยอมรับการบูลลี่เป็น “ความบันเทิง” การพัฒนาทางการเมืองและวัฒนธรรมการถกเถียงเชิงเหตุผลก็จะชะงักงัน การสร้างวัฒนธรรมการสื่อสารที่เคารพกัน แม้จะแตกต่างทางการเมืองหรือความคิดเห็น เพราะการเมืองที่แข็งแกร่งไม่ได้วัดจาก “ใครเสียงดังหรือคมคายกว่า” แต่ต้องวัดจาก “ใครสามารถนำเสนอนโยบายและแนวคิดที่แก้ปัญหาประชาชนได้จริง” เหตุการณ์นี้จึงเป็นตัวอย่างเชิงโครงสร้างของปัญหาการสื่อสารสาธารณะในไทย ที่สะท้อนวัฒนธรรมความขัดแย้ง การกดทับทางเพศ และการใช้ถ้อยคำที่บ่อนทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หากสังคมไทยไม่หันมาเรียนรู้และสร้างวัฒนธรรมการถกเถียงที่ตั้งอยู่บนเหตุผลและความเคารพ การบูลลี่เชิงเพศสภาพในเวทีการเมืองไทยไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย เพราะมันสะท้อนถึงรากฐานของความไม่เท่าเทียมในสังคม หากสังคมยังคงมองว่าเป็นเรื่องธรรมดา ประชาธิปไตยไทยก็ยังคงถูกจำกัดอยู่ในวงจรของการลดทอนคุณค่าผู้หญิง และสร้างวัฒนธรรมการถกเถียงที่ไร้สาระ สังคมไทยทุกภาคส่วน จึงต้องเริ่มจากการตระหนักว่าการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คือหัวใจของการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

พ.อ.หญิง ณภัค ภัคคะกรณ์
อจ.ทก.สมย.วทป.

อ้างอิง

1. https://www.matichon.co.th/politics/news_5359443
2. <https://www.naewna.com/likesara/912545>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=jTldnt1hshs>